२०२१-२२
शास्त्री-परीक्षा
खण्डः–प्रथमः, अधिसत्रं–द्वितीयम्

विषयः- अनिवार्यसंस्कृतम्, पत्रं- द्वितीयम्

समयः - ३½ होराः
सम्पूर्णाङ्काः – ७०

निर्देशः – एकस्यां पंक्तौ दश शब्दाः प्रतिपृष्ठं च अष्टौ पंक्तयो लेख्याः ।

१. अधोलिखितेषु त्रयः श्लोकाः सन्दर्भोल्लेखपुरस्सरं व्याख्येयाः - २१

क. दिनकरकरामृष्टं बिभ्रद् द्युतिं परिपाटलां
दशनकिरणैरुपसर्पद्भिः स्फुटीकृतकेसरम्।
अयि मुखमिदं मुग्धे! सत्यं समं कमलेन ते
मधु मधुकरः किन्त्वेतस्मिन् पिबन्न विभाव्यते?

ख. स्वशरीरमपि परार्थे यः खलु दद्यादयाचितः कृपया।
राज्यस्य कृते स कथं प्राणवधक्रौर्यमनुमन्ये।।

ग. यैरत्यन्तदयापरैर्न विहिता वन्ध्यार्थिनां प्रार्थना

यैः कारुण्यपरिग्रहान्न गणितः स्वार्थः परार्थं प्रति।

ये नित्यं परदुःखदुःखितधियस्ते साधवोऽस्तं गता

मातः संहर वाष्पवेगमधुना कस्याग्रतो रुद्यते।।

घ. समुत्पत्स्यामहे मातर्यस्यां यस्यां गतौ वयम्।

तस्यां तस्यां प्रियसुते माता भूयास्त्वमेव नः।।

२.मलयवत्याः चरित्रचित्रणं विधेयम् ।

०९

अथवा

नागानन्दचतुर्थाङ्कस्य कथासारं लिखत।

३.अधस्तनाः सर्वे प्रश्नाः समाधेयाः-

०५

क. जीमूतवाहनस्य पितुः नाम किम्?

ख. नागानन्दनाटकस्य कथावस्तु केन जातकेन सम्बद्धम्?

ग. मित्रावसुः कस्याः भ्राता अस्ति?

घ. शंखचूडः कः?

ङ. मलयवती कस्याः पुत्री?

४. अधोलिखितेषु केषाञ्चित् चतुर्णां सूत्राणां सोदाहरणं व्याख्या कार्या-

४x४=१६

क. न विभक्तौ तुस्माः

ख. ह्रस्वस्य गुणः

ग. जशः शी

घ. अतो भिस ऐस्

ङ. ङसिङसोश्च

च. ङ्याप्प्रातिपदिकात्

५.अधोलिखितेषु केषाञ्चित् त्रयाणां पदानां रूपसिद्धिः कार्या- ३x४=१२

क. रामाणाम्

ख. हरये

ग. सर्वस्मात्

घ. रामम्

ङ. रमया

६. अधस्तनाः सर्वे प्रश्नाः समाधेयाः-

०७

क. अवसानसंज्ञाविधायकं सूत्रं किम्?

ख. प्रातिपदिकसंज्ञाविधायकं सूत्रं किम्

ग. सर्वनाम्नः ङे इत्यस्य स्थाने किं भवति?

घ. केन सूत्रेण नस्य णो भवति?

ङ. विभक्तिसंज्ञाविधायकं सूत्रं किम्?

च. भसंज्ञाविधायकं सूत्रं किम्?

छ. बहुषु किं स्यात्?

****